

Z Piotrkowa do Świętej Anny *1626 – 1869 – 2019*

Wystawa z okazji 150-lecia obecności
Mniszek Dominikańskich w Świętej Annie

Wystawa autorska Piotra Stefaniaka powstała we współpracy z Siostrami Dominikankami ze Świętej Anny, zrealizowana graficznie przez Andrzeja Nowaka

Materiał ilustracyjny pochodzi z Archiwum Klasztoru SS Dominikanek w Świętej Annie, Rektoratu Panien Dominikanek pw. Matki Bożej Śnieżnej w Piotrkowie Trybunalskim i zbiorów Piotra Stefaniaka

© Klasztor SS Dominikanek w Świętej Annie, © Piotr Stefaniak, Kraków, © Kościół Rektoralny Panien Dominikanek pw. Matki Bożej Śnieżnej w Piotrkowie Trybunalskim, © Andrzej Nowak, Modnica

MATKA BOŻA ŚNIEŻNA

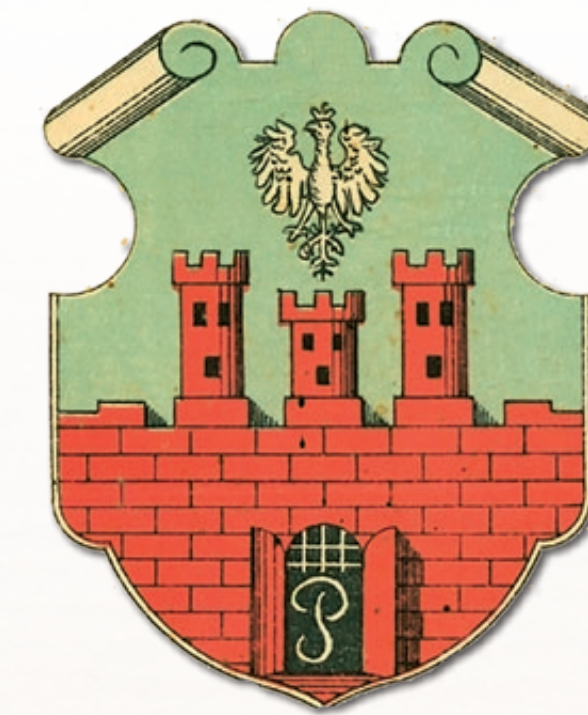

W kościele rektoralnym Panien Dominikanek pw. Matki Bożej Śnieżnej w Piotrkowie Trybunalskim znajduje się łaskami słynący wizerunek Matki Bożej Śnieżnej, będący jedną z kopii starożytnej Ikony *Salus Populi Romani* z bazyliki *Santa Maria Maggiore* w Rzymie.

Geneza Wizerunku łączy się z XIII-wieczną legendą opowiadającą, że w upalne lato 5 sierpnia 352 r. na część rzymskiego wzgórza Eskwilin spadł śnieg. Tejże nocy Matka Boża objawiła się we śnie patrycjuszowi rzymskiemu Janowi i jego małżonce, przedkładając im swoje życzenie, aby tam, gdzie znajdą śnieg na wzgórzu, ku Jej czci zbudowali kościół. Patrycjusz Jan powiadomił o tym papieża Liberiusza (352–366), a ten w uroczystej procesji udał się na pokryte śniegiem wzgórze, aby tam wyznaczyć miejsce na budowę kościoła, który – jako pierwszy w Kościele zachodnim – miał być poświęcony Maryi. Jeszcze za życia papieża Liberiusza na rzymskim wzgórzu Eskwilin wzniesiona została i poświęcona Bazylika Matki Bożej Śnieżnej. Po soborze w Efezie i ogłoszeniu dogmatu o Bożym Macierzyństwie Maryi jako *Theotokos*, bazylika otrzymała wezwanie Matki Bożej Większej (*Santa Maria Maggiore*). W 590 r. wybuchła groźna epidemia dżumy. Po jej ustąpieniu, które przypisywano cudownej interwencji Matki Bożej z *Santa Maria Maggiore*, papież św. Grzegorz Wielki nazwał Wizerunek *Salus Populi Romani* (Ocalenie Ludu Rzymskiego).

KLASZTOR PANIEN DOMINIKANEK W PIOTRKOWIE

30 sierpnia 1608 – Katarzyna z Rokczyckich Warszycka, dziedziczka dóbr Rokczyce rozpoczęła proces fundacyjny klasztoru w Piotrkowie i zwróciła się z prośbą do polskiego prowincjała dominikanów o przyjęcie fundacji i przysłanie pierwszych dominikanek

1626 z klasztoru regularnych tercjarek dominikańskich w Sochaczewie do Piotrkowa przybyło 7 sióstr i zamieszkały w prowizorycznym drewnianym domu

1627 – po decyzji komisji królewskiej rozpoczyna się budowa klasztoru w Piotrkowie

1630 – Siostry ze wspólnoty sochaczewskiej i piotrkowskiej uzyskały prawnie status mniszek Zakonu Kaznodziejskiego (*ad habitum sororum de observantia et clausura*)

1648 – ukończono budowę klasztoru wraz z kościołem pw. św. Katarzyny Sieneńskiej

1673 – konsekracja odbudowanego ze zniszczeń wojennych (po oblężeniu Piotrkowa przez wojska szwedzkie) kościoła i nadanie nowego wezwania Najświętszej Maryi Panny Śnieżnej

1750 – wspólnota dominikanek liczy już 29 sióstr

1786 – pożar Piotrkowa w wyniku którego spłonął klasztor

1788 – wzniesiono przy klasztorze nowy budynek dla prowadzonej od XVII w. przez dominikanki szkoły dla szlachcianek

1794 – w czasie powstania kościuszkowskiego w refektarzu dominikanek stacjonowało wojsko pruskie. W tym roku władze pruskie zamknęły nowicjat, a wkrótce rząd pruski zarekwirował też dobra dominikanek piotrkowskich

1804 – dekretem pruskim została zamknięta szkoła klasztorna (do roku 1827)

1812 – po zmianach politycznych doby napoleońskiej (od 1815 r. funkcjonowało już Królestwo Polskie – Kongresowe) otwarto na nowo w klasztorze nowicjat oraz pensję dla szlachcianek

1864 – na mocy ukazi carskiego została ponownie zamknięta szkoła klasztorna oraz nowicjat; wkrótce do Piotrkowa przybyły siostry mariawitki ze skasowanego klasztoru w Częstochowie

28 sierpnia 1869 – 17 dominikanek i 5 mariawitek zostało wywiezionych do pobernardyńskiego klasztoru Świętej Anny pod Przyrowem

KLASZTOR SIÓSTR DOMINIKANEK W ŚWIĘTEJ ANNIE

Klasztor św. Anny pod Przyrowem

30 sierpnia 1869 – w liturgiczne wspomnienie św. Róży z Limy OP, dominikanki i mariawitki przybyły do Świętej Anny, z zakazem przyjmowania nowych kandydatek.

1872 – przeoryszą klasztoru została matka Jadwiga Eleonora Łopatto, najmłodsza profeska piotrkowska

1881 – w wyniku pożaru, jaki wybuchł na terenie klasztoru zmarły trzy siostry mariawitki; uszkodzona została również część kościoła

1884–1893 – w charakterze rezydentki w klasztorze przebywała misticzka Wanda Malczewska, dziś Sługa Boża

1885 – do Świętej Anny dołączyły przybyłe z Litwy ze skasowanego klasztoru w Nowogródku trzy kolejne dominikanki

Konwent przed 1905 r.

1890 – biskup Aleksander Bereśniewicz poświęcił odremontowany po pożarze kościół

1905 – na mocy carskiego ukazu tolerancyjnego w klasztorze Świętej Anny otwarto nowicjat dla 3 kandydatek

1906 – W ramach personalnego wsparcia do Świętej Anny przybyły dwie mniszki z klasztoru krakowskiego (*Na Gródku*)

1911 – podczas audiencji u papieża św. Piusa X biskup kujawsko-kaliski Zdzisław Zdzitowiecki nadmienił, że ma w swej diecezji klasztor dominikanek i z ust papieskich usłyszał: *Klasztor Sióstr Dominikanek będzie rozsądnikiem świętości i zakonności*

1914 – przez Świętą Annę kilkakrotnie przetaczał się niemiecko-rosyjski front. Doszło do ewakuacji konwentu: cztery dominikanki wyjechały do Chrzastowa, gdzie znalazły schronienie w dworze Pawła Potockiego, a kolejnych pięć udało się do dworu hr. Wincentego Tymowskiego w Ulesiu

1922 – generał Józef Haller odwiedził klasztor Świętej Anny i prosił mniszki o modlitwę za Ojczyznę

1936 – Prymas Polski August kardynał Hlond, dziś Sługa Boży, odwiedził konwent dominikanek

1944 – mniszki udzieliły schronienia ludności wypędzonej po powstaniu warszawskim

1969 – Jubileusz 100-lecia pobytu sióstr dominikanek w Świętej Annie z udziałem Prymasa Polski Stefana kardynała Wyszyńskiego, dziś Sługi Bożego.

1972 – za aprobatą prymasa Stefana kard. Wyszyńskiego wprowadzony został posoborowy brewiarz, który mniszki *ad experimentum* sprawowały w języku polskim

Siostra Jadwiga Łopatto
Dominikanka -

Konwent w 1933 r.

Edykt tolerancyjny cara Mikołaja II z 1905 r.

Ks. Prymas Stefan kard. Wyszyński w chórze zakonnym

1989 – Konwent osiągnął największą w swych dziejach liczbę 45 mniszek i rozpoczął realizację nowej fundacji w podwarszawskich Radoniach

6 marca 2005 – Fundacja w Radoniach uzyskała prawną niezależność jako autonomiczny klasztor mniszek.

2018–2019 – Odrestaurowano wielki ołtarz jako dziękczynne wotum za 150 lat obecności mniszek dominikańskich w Świętej Annie

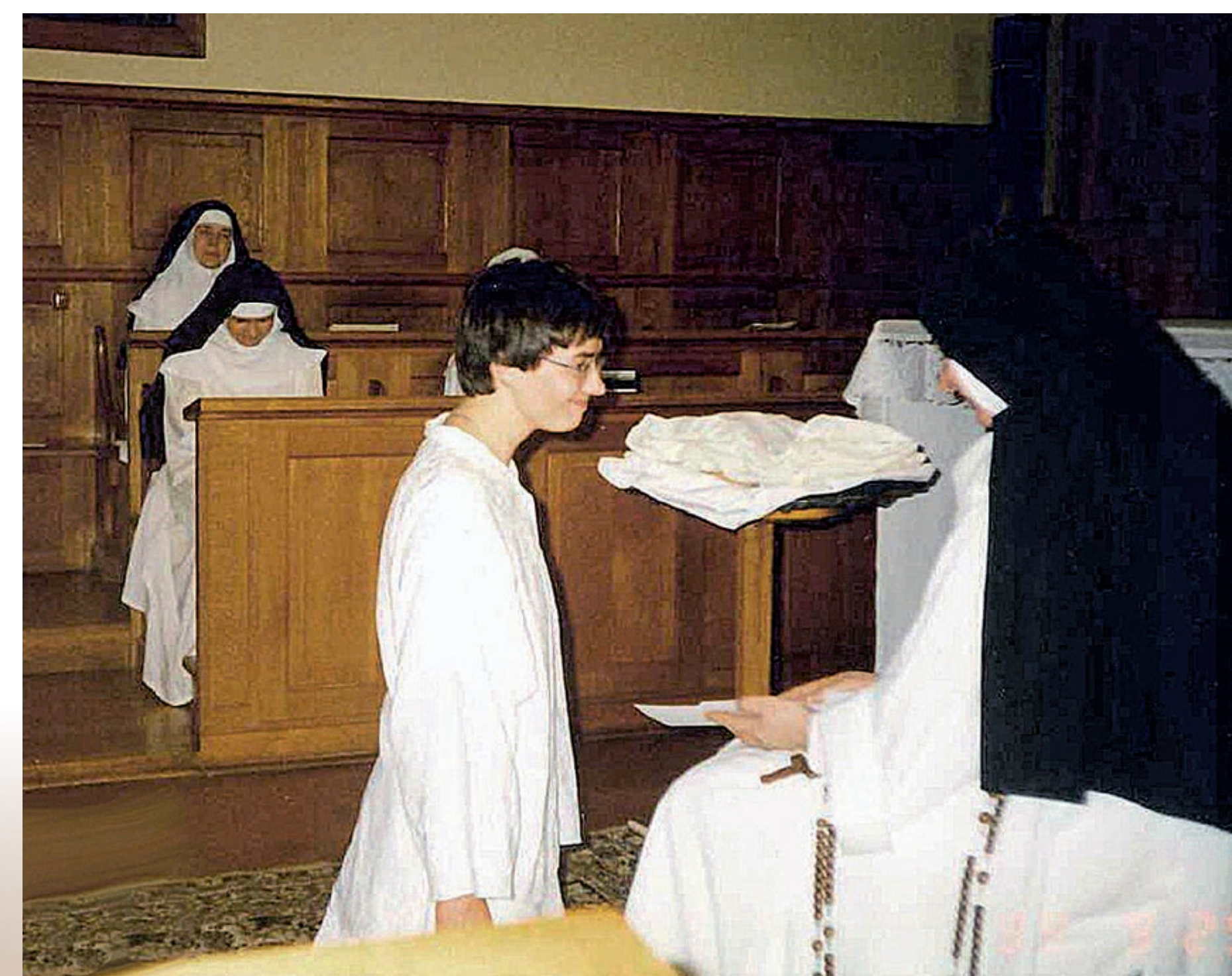
Z ŻYCIA SIÓSTR - MODLITWA

Z ŻYCIA SIÓSTR - FORMACJA

Pierwszy nowicjat w Świętej Annie (1905 r.)

Obłóczyny

Obłóczyny

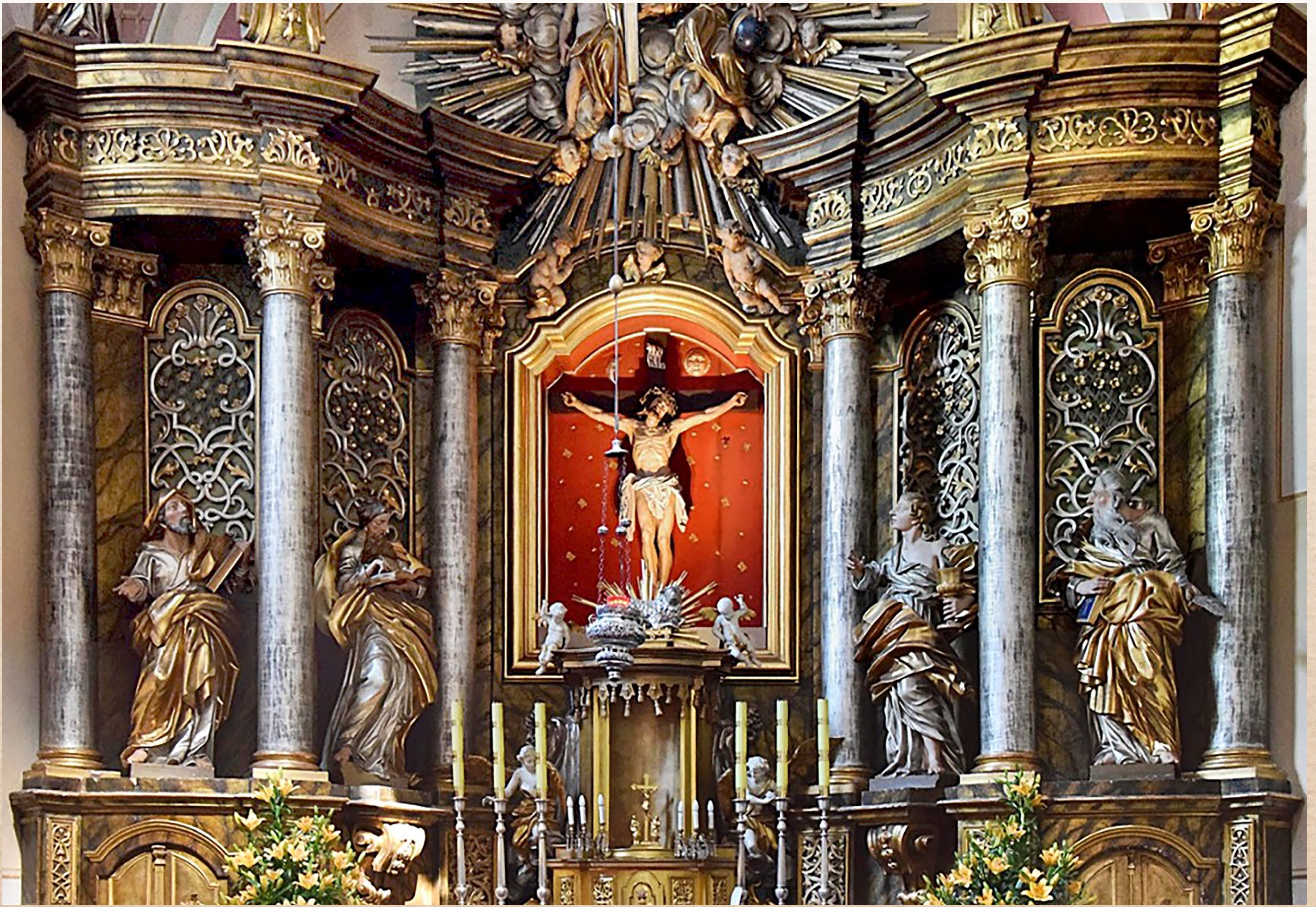
Pierwsza profesja

Profesja wieczysta

Nowicjat 2019 - studium Pisma Świętego

RENOWACJA OLTARZA GŁÓWNEGO 2018-2019

Dziękujemy wszystkim,
którzy swoją ofiarnością przyczyniają się
do odnowienia ołtarza
Serdecznie Bóg zapłaci!

II etap konserwacji